

Πνευματικότητα, Εκδήλωση και οι Σκοτεινές της Πλευρές

Bernadette Jacober

Η εικόνα της μάγισσας έχει αλλάξει δραματικά τις τελευταίες δεκαετίες. Ενώ στην παιδική μας ηλικία σκεφτόμασταν συχνά τις κυρτές γυναίκες από τα παραμύθια των αδελφών Γκριμ ή τις σκανταλιάρες μάγισσες όπως η Bibi Blocksberg, οι νεότερες γενιές γνωρίζουν έναν εντελώς νέο τύπο μάγισσας: την «αυτο-ιπτάμενη» μάγισσα του διαδικτύου, την οποία συναντάμε σε πλατφόρμες όπως το Instagram, το YouTube ή το TikTok.

Για Ποιον Μιλάμε;

Ο όρος μάγισσα προέρχεται συνήθως από την παλαιά γερμανική λέξη *hagzissa* ή *hagazussa*, που μεταφράζεται κυρίως ως «αυτή που ιππεύει τον φράχτη ανάμεσα στους κόσμους». Οι μάγισσες έχουν τις ρίζες τους σε παγανιστικές τελετές γονιμότητας, τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Αίγυπτο, τη Βαβυλώνα και την Ασσυρία. Ακόμη και θεές της ελληνικής μυθολογίας, όπως η Εκάτη, λέγεται ότι ασκούσαν μαγεία με τη γνώση τους για τα βότανα και τις μαγικές τους ικανότητες. Μια νέα σημασία απέκτησε η λέξη «μάγισσα» στις λεγόμενες δίκες των μαγισσών από τον 15ο έως τον 18ο αιώνα, όπου άνδρες και γυναίκες κάηκαν στην πυρά λόγω υποτιθέμενης μαγείας. Πιστευόταν ότι αυτοί οι άνθρωποι ήταν σε συμμαχία με τον διάβολο και προκαλούσαν ασθένειες σε ανθρώπους και ζώα. Η «Παπική Βούλα» του Πάπα Ιννοκέντιου Η' θεωρήθηκε το έναυσμα για τη μανία κατά των μαγισσών.

Σήμερα, ο όρος «μάγισσα» έχει θετική χροιά. Πολλές από τις σημερινές μάγισσες θεωρούν τις μάγισσες που πέθαναν στις ιστορικές πυρές ως σοφές γυναίκες που

γνώριζαν τα θεραπευτικά βότανα και ασχολούνταν με προχριστιανικές θρησκείες. Γι' αυτό, γιορτάζουν ακόμη και σήμερα κελτικές γιορτές της φωτιάς, γιορτές του Ήλιου, γιορτές της Σελήνης και γιορτές του Ετήσιου Κύκλου. Σε αυτές, νεο-παγανιστικά μοτίβα αναμειγνύονται με εσωτερικές πρακτικές. Εντυπωσιακή είναι η σύνδεση με τη φύση, η οποία τονίζεται ιδιαίτερα στο #WitchTok, και ειδικά από τις αστικές μάγισσες. Λαχταρούν τη φύση, λατρεύουν τη Μεγάλη Θεά και ακολουθούν το σεληνιακό ημερολόγιο.

Witchtok - Πέρα από μια Τάση

Με τον όρο #WitchTok (σύνθεση των λέξεων Witch και TikTok), από το 2019 περίπου, βρίσκει κανείς μια κοινότητα σύγχρονων μαγισσών (που ονομάζονται επίσης «witchfluencers»), οι οποίες διαδίδουν σύντομα βίντεο και tutorials για μαγικά ξόρκια, κάρτες ταρώ, θεραπευτικούς λίθους και βότανα, μαγικά φίλτρα και ερωτικά ξόρκια. Χαρακτηρίζουν τους εαυτούς τους ως σύγχρονες μάγισσες, μάγισσες της νέας γενιάς ή πρακτικούς της μαγείας.

Αυτές οι «νέες» μάγισσες προσπαθούν να συνδεθούν με την παλαιότερη παράδοση της μαγείας και να διαδώσουν τις απόψεις τους μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Η κοινότητά τους απολαμβάνει μεγάλη δημοτικότητα και είναι ένας τόπος όπου αλληλοϋποστηρίζονται και εμπνέονται. Αυτή η προστατευτική ατμόσφαιρα φαίνεται και στο γεγονός ότι οι νέες μάγισσες στο #WitchTok αποκαλούνται «Μάγισσες-μωρά» (Baby Witches). Οι ενδιαφερόμενοι και οι επίδοξες μάγισσες δεν χρειάζονται κανέναν γκουρού ή μέντορα. Μπορούν απλώς να παρακολουθούν τα βίντεο των Witchtokers και να δοκιμάζουν τις ιδέες τους. Ωστόσο, αυτή η σκηνή κρύβει και κινδύνους, ειδικά όταν οι νέοι καταναλώνουν το περιεχόμενο χωρίς κριτική σκέψη.

Ένα Πολύχρωμο Μείγμα Πνευματικών Πρακτικών

Στην κοινότητα του #WitchTok υπάρχουν διάφορα βίντεο που έχουν λίγη ή καθόλου σχέση με την πνευματικότητα ή την πίστη, αλλά εξυπηρετούν κυρίως τη διασκέδαση. Ωστόσο, στα posts φαίνεται επίσης ένα συνονθύλευμα διαφορετικών πνευματικών πρακτικών: εκδήλωση (Manifesting), εργασία με τους προγόνους, βότανα, θεραπευτικοί λίθοι, μαγικά ξόρκια, θυμιάματα, αριθμολογία, θεραπεία, ρούνους, ταρώ.

Σε αυτά, βλέπουμε νεαρές μάγισσες να βάζουν διάφορα υλικά, όπως βότανα, τσόφλια αυγών ή αλάτι, σε ένα δοχείο (όπως ένα γουδί) για να επιτύχουν διαφορετικά αποτελέσματα: να κάνουν το άτομο που τους ενδιαφέρει να τις ερωτευτεί, να χάσουν βάρος, να προστατευθούν ή να πάρουν καλούς βαθμούς στο σχολείο – υπάρχει κάτι για όλους. Συχνά δεν υπάρχει συναίνεση για τον «σωστό τρόπο» μιας τελετουργίας. Διαφωνίες υπάρχουν σχετικά με την αληθινή σημασία ορισμένων βοτάνων ή το αν πρέπει να κάνουν ερωτικά ξόρκια ή αν χρειάζονται έναν μαγικό βωμό. Παρόλα αυτά, μπορεί κανείς να παρατηρήσει ότι δημιουργούνται ορισμένοι κανόνες. Έτσι, η «wiccawitch222» μοιράζεται ένα βίντεο για το πώς να καταλάβεις αν ένα ξόρκι με το «Spell Jar» δεν λειτούργησε. Η

«Dylan» ρωτάει τι πρέπει να κάνει κανείς με το Spell Jar μετά τη χρήση του («Να το πετάξω στα σκουπίδια;») και παίρνει την απάντηση: «Πάρε όλα όσα ήταν μέσα και θάψε τα στο χώμα για να ευχαριστήσεις τη Μητέρα Φύση, και μπορείς να ξαναχρησιμοποιήσεις το βαζάκι!».

Το πρόβλημα προκύπτει όταν μαγικές πρακτικές, όπως η εκδήλωση και τα ερωτικά ξόρκια, προσφέρουν απλές λύσεις σε πολύπλοκα προβλήματα. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μη ρεαλιστικές προσδοκίες και οι άνθρωποι να αποποιηθούν την ευθύνη για τις πράξεις τους. Έτσι, μπορεί κανείς να πειστεί ότι θα βρει τον ιδανικό σύντροφο ή θα πάρει αύξηση στον μισθό του από τη μια μέρα στην άλλη. Οι επίγειες λύσεις παύουν να έχουν σημασία, και πρέπει να εμπιστευτεί κανείς μόνο τις μαγικές πρακτικές. Και αν κάτι δεν πάει καλά (όπως περιγράφεται σε ορισμένα σχόλια), υπάρχουν τουλάχιστον τόσοι πολλοί που ενθουσιάζονται με το αποτέλεσμα και δίνουν συμβουλές για το πώς θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά.

Μια Δική Τους Μαγική Αισθητική

Πέρα από τις πνευματικές πρακτικές και τις τελετουργίες, η αισθητική παίζει επίσης σημαντικό ρόλο στο #WitchTok. Παρόλο που δεν έχουν όλες οι μάγισσες την ίδια εμφάνιση, φαίνεται να υπάρχουν κάποια κοινά στοιχεία. Για παράδειγμα, μια μάγισσα συνήθως εμφανίζεται με σκούρα χρώματα, όπως μαύρο, μωβ ή σκούρο πράσινο, τα οποία συχνά συνδυάζονται με μυθικά σύμβολα και μοτίβα της φύσης. Προσθέτουν φυσικές ίνες όπως λινό ή βαμβάκι, κοσμήματα από κρυστάλλους ή φτερά. Κάποιες βάφονται με έντονο μακιγιάζ, σκούρο κραγιόν και Smokey Eyes, έχουν πολύχρωμα μακριά νύχια, χρωματιστές τούφες στα μαλλιά και τατουάζ. Άλλες είναι πιο συγκρατημένες και εμφανίζονται με μοντέρνα ρούχα streetwear.

Αυτό που είναι εντυπωσιακό είναι ο μεγάλος αριθμός νεαρών γυναικών στο #WitchTok που υιοθετούν αυτή την αισθητική. Ακόμη και τα σπίτια ή τα δωμάτιά τους διακοσμούνται με αυτό τον τρόπο: κρύσταλλοι, στικς θυμιάματος, κάρτες ταρώ και βωμοί είναι τουλάχιστον τόσο σημαντικά όσο και η πρακτική τους.

Η Εμπορευματοποίηση στο Επίκεντρο

Πολλές από τις σύγχρονες μάγισσες διαθέτουν ένα λεγόμενο «Βιβλίο των Σκιών». Αυτό το όνομα προέρχεται από το «Book of Shadows» του κινήματος Wicca, στο οποίο καθορίζονται οι τελετουργίες. Σήμερα, πολλές από τις μάγισσες έχουν το δικό τους Book of Shadows, το οποίο λειτουργεί ως ένα είδος ημερολογίου όπου οι νέες μάγισσες συλλέγουν ό,τι θεωρούν σημαντικό για τη μαγεία – ξόρκια, συνταγές, εικόνες ή σκέψεις. Πολλά από αυτά τα βιβλία μπορεί κανείς να τα αγοράσει από το Etsy, μια διαδικτυακή αγορά που πουλάει χειροποίητα προϊόντα, και είναι δημοφιλής στις σύγχρονες μάγισσες.

Κάποιες αποκαλούν το Βιβλίο των Σκιών τους «Grimoire» (από την παλαιά γαλλική λέξη gramaire), που παραπέμπει σε ένα μαγικό βιβλίο με μαγικές γνώσεις, το οποίο ήταν ιδιαίτερα δημοφιλές στον ύστερο Μεσαίωνα και τον 18ο αιώνα. Άλλες πάλι συνδυάζουν και τους δύο όρους και χρησιμοποιούν τα hashtags #grimoire και

#bookofshadows για τα μαγικά τους βιβλία. Το βιβλίο αυτό θεωρείται ιερό και μπορεί να διαμορφωθεί σύμφωνα με τις προσωπικές προτιμήσεις του καθενός, χωρίς να υπάρχουν κανόνες, παρά μόνο η διαίσθηση. Ωστόσο, μπορεί κανείς να βρει και μερικές συμβουλές. Για παράδειγμα, η «zelaferaco» συμβουλεύει να μην είσαι τελειομανής, αλλά να δίνεις χώρο στο χάος, καθώς η μαγεία κρύβεται μέσα στο χάος. Επιπλέον, πρέπει να τοποθετήσει κανείς ένα ξόρκι προστασίας στην πρώτη σελίδα για να προστατεύσει το βιβλίο από ανεπιθύμητα βλέμματα και να χρησιμοποιεί μαγικό (στην περίπτωση αυτή, μαύρο) μελάνι. Πολλές μάγισσες επίσης προτείνουν τη χρήση του θηβαϊκού αλφαβήτου, το οποίο θεωρείται αλφάβητο των μαγισσών και χρησιμοποιείται συχνά για την κρυπτογράφηση κειμένων.

Από αυτά τα βιβλία γίνεται εμφανής η έντονη εμπορευματοποίηση των μαγικών προϊόντων σε αυτή τη σκηνή, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε έναν καταναγκασμό κατανάλωσης. Δημιουργείται η εντύπωση ότι χρειάζεται κανείς «πραγματικούς» κρυστάλλους, βότανα, γουδιά, βιβλία, ρούχα, εκκρεμή και αιθέρια έλαια για να μπορέσει να κάνει με επιτυχία μαγεία. Αυτό όχι μόνο ενθαρρύνει την κατανάλωση, αλλά μπορεί να οδηγήσει και σε οικονομικά προβλήματα, ειδικά όταν στα κανάλια προωθούνται και προσφορές για ακριβά διαδικτυακά μαθήματα.

Δύο Σημαντικές Παίκτριες στο Witchtok

Η Shisha Rainbow είναι ένα παράδειγμα σύγχρονης μάγισσας, η οποία με τους 125.600 ακολούθους της είναι μια από τις πιο γνωστές μάγισσες στον γερμανόφωνο χώρο. Έχει εκδώσει τα βιβλία «F*ck the Universe: Πώς να χρησιμοποιήσεις τη δύναμη των συναισθημάτων σου για να εκδηλώσεις ό,τι πάντα ήθελες» και «WitchPower – Ανακάλυψε τις μαγικές σου δυνάμεις». Το 2019, ξεκίνησε να παρουσιάζεται ως μάγισσα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Στο κανάλι της στο TikTok υπάρχει μια συλλογή από βίντεο που αφορούν προφητείες, ξόρκια, τελετουργίες και «πραγματική μαγεία». Σε ένα βίντεο εξηγεί: «Αν σου συμβούν αυτά τα πράγματα, πρέπει να προσέξεις!» «3 κοράκια, όνειρο με ένα κερί που καίγεται, νεκρός αρουραίος, έντομο στο σπίτι, μαύρες σκιές στην άκρη του ματιού, να νιώθεις «εκτός χρόνου»». Συνδυάζει την αστρολογία με την εκδήλωση, τα ερωτικά ξόρκια, τη διαμεσότητα και άλλες πνευματικές πρακτικές.

Στον αγγλόφωνο χώρο, η «mysticprimrose» είναι μια γνωστή Witchtoker, την οποία ακολουθούν 301.000 άτομα. Μοιράζεται βίντεο με ξόρκια, συμβουλές και μηνύματα. Σε ένα βίντεο, για παράδειγμα, εξηγεί ένα ερωτικό ξόρκι. Για να το κάνει κανείς, πρέπει να γράψει το όνομα του ατόμου που τον ενδιαφέρει πέντε φορές το ένα κάτω από το άλλο σε ένα χαρτί, να ψεκάσει πάνω του το δικό του άρωμα, να ρίξει αλάτι και μετά να κάψει το χαρτί. Αυτό το μοτίβο επαναλαμβάνεται και για άλλα ξόρκια που κάνει, με τη διαφορά ότι ο αριθμός των ονομάτων ποικίλλει και ότι αντί για αλάτι χρησιμοποιείται μέλι, πιπέρι ή τσίλι. Στο επίκεντρο βρίσκεται η «εκδήλωση» – είτε πρόκειται για χρήματα («Manifest 1000 δολάρια τώρα»), αγάπη, ευτυχία, την ιδανική δουλειά ή την αυτοπεποίθηση. Εδώ φαίνεται πόσο επιβλητικές μπορούν να γίνουν τέτοιες ιδέες.

Αυτοενδυνάμωση σε βάρος άλλων;

Στο Witchtok, το θέμα της αυτοενδυνάμωσης είναι κεντρικό. Οι νεαρές ή μεγαλύτερες μάγισσες τονίζουν ότι οι ίδιες καθορίζουν τι τις βοηθά και πώς θα το εκτελέσουν. Ωστόσο, το πρόβλημα προκύπτει όταν αυτή η αυτοενδυνάμωση τοποθετείται πάνω από την ελευθερία επιλογής άλλων ανθρώπων. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα ερωτικά ξόρκια, καθώς οι μάγισσες πιστεύουν ότι μπορούν να επηρεάσουν τα συναισθήματα του ατόμου που τους ενδιαφέρει. Αν και κάποιες μάγισσες εκφράζουν κριτική προς αυτές τις πρακτικές, οι περισσότερες τις διαφημίζουν. Ανακύπτει το ερώτημα κατά πόσο τέτοια ερωτικά ξόρκια είναι ηθικά αποδεκτά, καθώς η ελεύθερη βούληση των ατόμων υποτίθεται ότι επηρεάζεται, χωρίς αυτά να το γνωρίζουν. Η πίστη στο ότι μπορεί κανείς να κάνει ξόρκια, οδηγεί αντιστρόφως στο συμπέρασμα ότι μπορεί και ο ίδιος να μαγευτεί. Σε συνδυασμό με την πίστη στη «μαύρη μαγεία», αυτό μπορεί να οδηγήσει σε φοβίες δίωξης σε ορισμένα άτομα.

Το Πρόβλημα με τις Υποσχέσεις Θεραπείας

Στο πλαίσιο του Witchtok, το θέμα της ευεξίας συζητείται συχνά. Στόχος είναι να νιώσει κανείς καλύτερα, να έχει επιτυχία και να εκπληρωθούν οι επιθυμίες του. Για αυτό, χρησιμοποιούνται διάφορες μέθοδοι και βοηθήματα, όπως θεραπευτικοί λίθοι ή ενεργειακές θεραπευτικές μέθοδοι. Σε πολλά βίντεο, παρουσιάζεται τι μπορεί να κάνει μια μάγισσα για την κατάθλιψη ή τους πόνους. Συχνά, παρουσιάζονται γρήγορες λύσεις για πιθανά προβλήματα υγείας - φυσικής ή ψυχολογικής φύσης. Σε περίπτωση μη κριτικής κατανάλωσης αυτού του περιεχομένου, μπορεί να συμβεί να μην αναζητηθεί επαγγελματική ιατρική ή ψυχολογική βοήθεια, παρόλο που θα ήταν απαραίτητη. Ειδικά για ανθρώπους που βρίσκονται σε μια συναισθηματικά δύσκολη κατάσταση ή έχουν σοβαρά προβλήματα υγείας, αυτό μπορεί να είναι επικίνδυνο. Γι' αυτό, παρά τη γοητεία αυτής της σκηνής, θα πρέπει να δίνεται μεγαλύτερη προσοχή στα πιθανά προβλήματα, ειδικά εφόσον το κοινό-στόχος είναι οι νέοι.

[Πηγή](#)